

[Ebba Strange]

på det. Jeg mener altså, at både personale og forbrugere skal være repræsenteret.

Der er mange problemer i forbindelse med disse lovforslag, og SF vil arbejde videre med dem i udvalget. Vores endelige stilling vil afhænge af, under hvilken form de vil komme til at foreligge den dag, de skal til tredje behandling.

Freddy Madsen (DKP):

Jeg har delt taletiden med fru Tove Jørgensen og skal fremsætte nogle bemærkninger om de undervisningsmæssige problemer i disse lovforslag.

Jeg vil gerne sige til indledning, at vi går ind for de intentioner, som ligger i forslagene om en udvidet integration, men den rejser unægtelig, som det også allerede er fremgået af debatten, en lang række væsentlige og vigtige spørgsmål, og de bliver ikke mindre af, at der i forslagene er en lang række løse ender, hvor der bare er udstukket nogle retningslinjer, men hvor det er umuligt på nuværende tidspunkt at se, hvad der vil komme ud af det.

Jeg skal komme ind på nogle af de principielle spørgsmål omkring denne undervisning.

For det første: kan en undervisning af handicappede børn spændende fra bevægelsehandicappede, spastikere, epileptiske, døve og blinde over åndssvage til retarderede, samspilsramte og psykisk hæmmede elever dækkes af den målsætning, dette ting har opstillet for folkeskolen? Vi mener, der må meget mere til. Det grundlæggende krav til samfundets undervisningstilbud til alle former for handicappede elever må være, at der sikres disse elever sådanne undervisningsmuligheder, at de kan opnå den maksimale udnyttelse af deres evner og anlæg. Det må være en klar målsætning, at disse elever, for så vidt deres konkrete handicap ikke direkte gør det umuligt, skal kunne forlade skolen med samme forudsætninger for den livslange uddannelse som alle andre elever. Det betyder f. eks., at hvis en samlet vurdering af den handicappedes situation og muligheder viser, at den pågældende vil være 12 år om at lære det samme, som normalklassens elever lærer på 10 år, så må der også tilrettelægges en undervisning, der strækker sig over 12 år.

Hvis man har dette som målsætning, og hvis de nødvendige faciliteter og midler er til rådighed, kan integreringen af handicappede i folkeskolen drives meget vidt. Men hvis de handicappede sluses ind i folkeskolen alene for at nyde godt af det sociale samvær med børn uden handicap, gør man de handicappede en bjørnetjeneste.

Det næste spørgsmål, som de foreliggende lovforslag rejser, er, hvem der skal træffe afgørelse om, hvilken specialundervisning der skal tilbydes den enkelte elev og ud fra hvilke kriterier. Bortset fra nogle bemærkninger om, at afgørelsen må bero på et konkret skøn, pædagogiske betragtninger og mange andre smukke udtryk, taler de foreliggende lovforslag alene om administrative afgørelser, om klageadgang samt om økonomi. Hvis omkostningerne væsentligt overstiger, hvad der er almindeligt for specialklasseundervisningen i kommunerne, siges det, overgår forpligtelsen til at undervise eleven til amtet. Man kan da let forestille sig stridigheder mellem amt og kommune om en elevs anbringelse, hvor alene de tilstedeværende anbringelsesmuligheder og økonomiske hensyn vil være afgørende.

Som det er nu, er der opbygget en ekspertise inden for de enkelte grene af for sorgen. Der er ikke i de foreliggende forslag taget stilling til, hvilke faglige instanser der skal undersøge eleven og afgøre, hvilket konkret undervisningstilbud eleven har behov for.

Det fremgår heller ikke af lovforslagene, om man vil holde den oparbejdede ekspertise i sorgens forskellige grene samlet, hvilket vil være en forudsætning for udnyttelse af forskningsresultater og udvikling af hensigtsmæssige undervisningstilbud, som muliggør en eventuel integrering. Hvis ikke vi skal se skiftende fremgangsmåder og helt forskellige afgørelser fra kommune til kommune og fra amt til amt, må der udformes regler for opbygning af ekspertgrupper og faste procedurer for visiteringen til specialundervisning. Sådanne ekspertgruppers arbejdsområde skal ikke begrænses til selve visitationen, men må også kunne omfatte en kontrol med den enkelte elevs undervisningsforløb.

Alle de steder, hvor de foreliggende lovforslag taler om regler fastsat af undervisningsministeren, nærmere regler, fornøden uddannelse osv., må der redegøres i detaljer for, hvilke råd og udvalg der agtes nedsat for